

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2711

Vragen van het lid **Recourt** (PvdA) aan de minister van Veiligheid en Justitie over *oplichting bij Marktplaats* (ingezonden 30 mei 2013).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 27 juni 2013).

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van het bericht «Marktplaats & bedrog»¹ en de daarbij behorende gerechtelijke uitspraak (LJN: BZ9266, Rechtbank Haarlem, 15/741314-11)?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat sinds de totstandkoming van het desbetreffende artikel 326 van het Wetboek van Strafrecht door de opkomst van de mogelijkheden van handel en communicatie via internet, waaronder Marktplaats, de mogelijkheden om oplichting te plegen groter zijn geworden? Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ik stel vast dat door de opkomst van internet, webwinkels en websites zoals Marktplaats het veel vaker dan voorheen voorkomt dat er verkoopovereenkomsten worden gesloten zonder dat er sprake is van fysiek contact tussen koper en verkoper en waarbij de betaling en de levering van het goed of de dienst niet gelijktijdig plaatsvinden. Dat brengt voor zowel de koper als de verkoper risico's met zich mee. Niet al deze risico's zijn in juridische zin te kwalificeren als oplichting in de zin van artikel 326 van het Wetboek van Strafrecht. Daarvoor moet sprake zijn van hetzij het aannemen van een valse naam of valse hoedanigheid, hetzij listige kunstgrepen, hetzij een samenweefsel van verdichtsels.

¹ NRC, 29 mei 2013

Vraag 3, 4

Acht u, gezien de gratis en niet gecontroleerde wijze waarop via Marktplaats en andere sites eenvoudig transacties kunnen plaatsvinden, het nog langer opportuun dat er alleen sprake kan zijn van oplichting als daarbij ook een valse naam of hoedanigheid wordt gebruikt? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat het strafrecht ook bescherming zou moeten kunnen bieden tegen gevallen van bedrog zoals die in het krantenartikel worden genoemd? Zo ja, hoe gaat u dit bewerkstelligen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3, 4

De aanname dat handel via internet niet-gecontroleerd plaatsvindt is niet zonder meer terecht. Kopers en verkopers op internet zijn zich in veel gevallen bewust van de risico's die zij lopen en trachten deze te beperken. Op internet zijn hiervoor verschillende instrumenten beschikbaar. Ook online handelsplaatsen zoals Marktplaats dragen actief bij aan het beperken van de risico's. Voorts biedt het webportaal van het Landelijk Meldpunt Internetoplichting een functie waarmee burgers bijvoorbeeld aan de hand van een bankrekeningnummer kunnen controleren of iemand een betrouwbare handelspartner is. Die functie is al ruim 4,4 miljoen maal gebruikt en heeft 232.000 keer tot het advies geleid om niet te handelen met een persoon (peildatum mei 2013).

Gelet hierop en de civiele weg die kan worden bewandeld als de eigen naam door een natuurlijke of rechtspersoon is gebruikt en er toch een conflict ontstaat, ben ik vooralsnog niet overtuigd dat de opkomst van laagdrempelige websites zoals Marktplaats nopen tot een andere strafrechtelijke benadering van het delict oplichting. Zoals ik u in mijn antwoorden op eerdere schriftelijke vragen² heb laten weten, ben ik naar aanleiding van een arrest van de Hoge Raad ter zake van verduistering met het Openbaar Ministerie in overleg om te bezien of, en zo ja op welke wijze, nieuwe strafrechtelijke mogelijkheden moeten worden gecreëerd. Ik verwijs verder naar mijn antwoord op vraag 2.

Vraag 5

Deelt u de mening dat indien in gevallen van oplichting zoals in het krantenartikel zijn genoemd alleen de civielrechtelijke weg voor gedupeerden openstaat, daarmee het risico bestaat dat particulieren, desnoods verscholen achter een rechtspersoon, Marktplaats en gelijkaardige sites meer zullen gebruiken voor dergelijke praktijken? Zo ja, hoe gaat u dit voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ik heb geen aanwijzingen dat de recente ontwikkelingen in de jurisprudentie over verduistering en oplichting tot een significante toename zullen leiden van het aantal gevallen dat (ver)kopers hun verplichtingen niet nakomen. Zoals uiteengezet in het antwoord op de vragen 3 en 4 is juist in gevallen waarin malafide (ver)kopers onder eigen naam handelen de civielrechtelijke weg om de wederpartij aan te spreken wegens wanprestatie ten volle beschikbaar. Daarnaast hebben websites zoals Marktplaats er zelf alle belang bij om te voorkomen dat zij een slechte reputatie krijgen doordat (ver)kopers zich niet aan de gesloten overeenkomsten houden. Voor het overige verwijs ik u naar mijn antwoord op de vragen 3 en 4.

² Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 1891.